

Důvodová zpráva

V návaznosti na usnesení Rady hlavního města Prahy číslo 2838 ze dne 14.12. 2020 k věcnému záměru na přijetí nového znění nařízení, kterým se vydává tržní řád (dále jen „tržní řád“), je pro projednání v Radě hlavního města Prahy připravován a do připomínkového řízení předkládán návrh nového tržního řádu.

Tento krok byl zvolen s ohledem na množství novel provedených od r. 2011 (kdy byl tržní řád aktualizován obdobným způsobem), a tím ztíženou orientaci v tomto pravidelně novelizovaném nařízení, když zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, neumožňuje vyhlásit úplné znění předpisu vydávaného hlavním městem Prahou. Rovněž bylo přihlédnuto k potřebě upravit některé definice, aktualizovat obsah a zjednodušit způsob vedení přílohy č. 1 k tržnímu řádu, kterou je *Seznam tržnic, tržišť, tržních míst, restauračních zahrádek v době po 22 hod., trhů, tras pro pojízdný prodej zboží nebo poskytování služeb, předsunutých prodejních míst, míst pro nabídku zboží a míst pro nabídku služby* tak, aby v seznamu byly promítnuty hlavní položky sortimentu, aniž by docházelo k jejich detailnímu rozvádění.

Předkládaný návrh tržního řádu s uvedenými úpravami textu navazuje na předchozí jeho znění, doplněné o změny, které jsou pro připomínkové řízení v textu vyznačeny. Z hlediska zpracování samotného nového tržního řádu zůstávají zachovány ty jeho pasáže, které se za dobu platnosti předpisu zažily a jejichž aplikace nečiní problémy a úprava samotná přispívá ke kultivaci venkovního prodeje zboží a poskytování služeb, popř. jsou tato ustanovení drobně upravena. Naopak některé pasáže, zejména ve vztahu k rozdělování trhů a sortimentu na nich, jsou pojaty nově, nově pak budou návazně na zpracované definice vymezovány položky sortimentu v příloze č. 1 k tržnímu řádu a tradičně aktualizována místa v příloze č. 1 k tržnímu řádu na návrhy podnikatelů a městských částí zařazením nových míst, změnou nebo vypuštěním stávajících míst.

Jelikož budou nové textové znění do sortimentu v příloze č. 1 k tržnímu řádu promítat v rámci připomínkového řízení městské části, byl jim dopisem radního Mgr. Chabra ze dne 12.1.2021 schválený záměr na přijetí nového tržního řádu zaslán, aby měly možnost se se záměrem seznámit, vyjádřit se k němu a s předstihem se připravit na novou úpravu. K zaslání záměru se věcně vyjádřilo 6 městských částí. O záměru byly rovněž informovány příslušný ústřední správní úřad Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor živností, Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, příspěvková organizace zřízená hlavním městem Prahou a Asociace farmářských tržišť ČR. Po vyhodnocení doporučení, obdržených k záměru, byla některá reflektována a do návrhu nového tržního řádu při jeho dopracování promítnuta.

Následující přehled zahrnuje změny, které doznává textové znění nového tržního řádu.

§ 1 (Místa pro prodej a poskytování služeb)

K § 1 odst. 2 – v definici tržnice se rozšiřuje výčet prodejních zařízení o *vozidla* pro jednoznačnost právní úpravy. Fenoménem dnešní doby je prodej z foodtrucků a jiných homologovaných pojízdných prodejen a účelem úpravy je odstranit pochybnosti, zda se na prodej z tohoto prodejního zařízení tržní řád vztahuje.

K § 1 odst. 5 – v definici restaurační zahrádky se upřesňuje, že se jedná o restaurační zahrádku *v době po 22.00 hod.*, aby její název korespondoval s názvem uvedeným ve výčtu míst v ustanovení § 1 odst. 1 tržního řádu,

– v odstavci 5 se na konci poslední věty doplňují slova *„nikoliv pro prodej nápojů přes ulici“*, aby bylo jednoznačně stanoveno, že chladicí zařízení na nápoje, kterým je zahrádka vybavena, slouží výlučně pro provoz zahrádky, nejedná se o prodejní místo, ze kterého se prodávají nápoje kolemjdoucím.

K § 1 odst. 12 – z definice kočáru s koňmi se vypouští slova „(dvou nebo čtyřspřeží)“ pro jejich nadbytečnost. Není důvod omezovat počet koňů, který je zapřažen do povozu, a tak omezením vyloučit např. jednospřeží.

§ 2 (Rozdělení míst podle druhu prodáváného zboží nebo poskytované služby)

Po drobných upřesněních v § 2 odst. 1 písm. a) a b), kdy byly doplněny některé druhy prodáváného zboží, obsahuje § 2 nové znění písm. c), ve kterém stanoví, jaký sortiment zboží lze prodávat na tržních místech mimo centrální část města (viz písm. a) a v prostorách metra (viz písm. b). Nově formulované písm. c) obecně vyjmenovává jednotlivé druhy zboží, které lze na tržních místech jiných, než uvedených pod písm. a) a b), prodávat, a ze kterých budou podnikatelé, městské části a zpracovatelé novel vybírat pro uvedení sortimentu do přílohy č. 1 k tržnímu řádu. Ve sloupci č. 7 „Druh prodáváného zboží nebo poskytované služby“ přílohy č. 1 se text již nebude detailně rozvádět (např. různé druhy pečiva – chléb, koláče, zákusky, ale uvede se pouze „pekárenské výrobky“). Při zpracování výčtu druhů zboží bylo čerpáno ze znění stávajícího tržního řádu a dále z klasifikace obsažené v příloze č. I nařízení Komise (ES) č. 1749/1999 ze dne 23. června 1999, kterým se mění nařízení (ES) č. 2214/96, pokud jde o dílčí index harmonizovaných indexů spotřebitelských cen. Sloupec č. 7 „Druh prodáváného zboží nebo poskytované služby“ přílohy č. 1 k tržnímu řádu tak bude proti stávajícímu znění přílohy výrazně stručnější, přesto bude pro spotřebitele obsahovat zásadní informaci o druhu v místě prodáváného zboží.

K § 2 odst. 2 - umožňuje na tržních místech dle písm. a) a c) prodávat alkoholické nápoje pouze tehdy, je-li to výslovně uvedeno v příloze č. 1 k tržnímu řádu. Takováto úprava již v tržním řádu existovala, ale v jiném členění.

K § 2 odst. 3 - zásadně se mění rozdělení trhů dle druhu prodáváného zboží nebo poskytované služby. V § 2 odst. 3 jsou nově vymezeny trhy, které se dělí na:

- a) farmářské trhy
- b) potravinové trhy
- c) květinové trhy
- d) umělecko-řemeslné trhy
- e) trhy se smíšeným sortimentem
- f) specializované trhy
- g) bleší trhy
- h) trhy se sortimentem vztahujícím se k období Dušiček
- ch) trhy se sortimentem vztahujícím se k období Vánoc
- i) trhy se sortimentem vztahujícím se k období Velikonoc.

V rámci vymezení každého trhu v textovém znění tržního řádu je uveden výčet zboží, které lze na trhu prodávat. Obdobně, jako u tržních míst, se tak zjednodušuje příloha č. 1 k tržnímu řádu i v případě trhů. Vyznačování sortimentu bude značně jednodušší, když se v příloze č. 1 k tržnímu řádu, v sloupci 7 „Druh prodáváného zboží nebo poskytované služby“, uvede pouze druh trhu.

Nově je vymezen počátek a ukončení u trhů se sortimentem vztahujícím se k období Dušiček, Vánoc a Velikonoc s tím, že tato vymezení jsou maximální možnou dobou jejich konání. Smyslem úpravy je určité sjednocení velmi rozdílných dob trvání uvedených trhů.

U námítky městské části Praha 8 k záměru nového znění tržního řádu, že se jedná o nadbytečnou regulaci konání různých trhů na území hl. m. Prahy, která bude zatěžovat kontrolní orgány a povede k byrokratické zátěži pro prodávající na trzích, má zpracovatel za to, že se jedná o nepochopení smyslu nové úpravy tržního řádu.

Bylo využito zákonné právo města regulovat tržním řádem nabídku, prodej zboží nebo nabídku, poskytování služeb mimo „tzv. kamenné provozovny“, tedy i prodej na trzích, dát jim jednotný rámec. Smyslem úpravy je zjednodušit tržní řád. V čem jsou spatřovány konkrétní důsledky úpravy, které by měly vést ke ztížení kontrolní činnosti a byrokratické zátěži pro prodávající na trzích, nebyly

specifikovány a zpracovatel, který je i orgánem dozoru nad dodržováním tržního řádu, takové důsledky nezjistil.

K § 2 odst. 3 písm. a) - upravuje se definice farmářských trhů, která je ve stávajícím znění tržního řádu uvedena v § 2 odst. 2 písm. b). V novele tržního řádu – nařízení č. 8/2020 Sb. hl. m. Prahy, kterým se mění nařízení č. 9/2011 Sb. hl. m. Prahy, kterým se vydává tržní řád, ve znění pozdějších předpisů, bylo v čl. I. bodu 1. stanoveno „V § 2 odst. 2 písm. b) se slova „od malých producentů“ nahrazují slovy „přímo od malých tuzemských producentů nebo jejich prodejců“. Cílem této úpravy bylo vrátit farmářským trhům jejich předpokládané zaměření při jejich vzniku, tj. nakoupit na nich čerstvé lokální zboží z regionu České republiky, když na ostatních trzích, tržnicích a tržištích byla možnost potravin zahraničního původu prodávat. Následně byla novelou tržního řádu – nařízením č. 13/2020 Sb. hl. m. Prahy tato úprava zmírněna přidáním textace: „na těchto trzích lze prodávat potravinové zboží zahraničního původu za podmínky, že jeho podíl nepřesáhne 10% počtu prodejních míst nebo 10% prodávaného zboží“.

Podle vyjádření Ministerstva průmyslu a obchodu, odboru evropských záležitostí a vnitřního trhu (dále jen „MPO“), je tato úprava v rozporu s pravidly vnitřního trhu Evropské unie, za problematickou spatřuje zejména textaci: „na těchto trzích lze prodávat potravinové zboží zahraničního původu za podmínky, že jeho podíl nepřesáhne 10% počtu prodejních míst nebo 10% prodávaného zboží“.

MPO uvádí, že množstevní opatření týkající se povinného podílu potravin vyrobených v České republice není především v souladu s evropskými předpisy, které se týkají volného pohybu zboží, konkrétně s čl. 34 SFEU, který zakazuje množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, za která se dle ustálené judikatury soudního dvora považují pravidla členských států, která mohou přímo nebo nepřímo skutečně nebo potenciálně bránit obchodu v rámci EU (C-8/74 Dassonville, bod 5). V dotčeném ustanovení se jedná o přímou diskriminaci, jelikož je výslovně povolen prodej pouze výrobků vyrobených na území České republiky, zatímco prodej výrobků pocházejících z členských států (nebo i ze třetích států) je zcela zakázán.

Zpracovatel respektuje závěr MPO, že jsou dotčená nařízení hl. m. Prahy v rozporu s primárním právem Evropské unie a je třeba provést legislativní úpravu těchto opatření s cílem rozpor s unijním právem odstranit. V novém tržním řádu je tak z definice farmářských trhů vypuštěno slovo „tuzemských“ a problematická textace „na těchto trzích lze prodávat potravinové zboží zahraničního původu za podmínky, že jeho podíl nepřesáhne 10% počtu prodejních míst nebo 10% prodávaného zboží“, aby byl nový předpis v souladu s evropskou úpravou.

Nově se do definice farmářských trhů doplňují vybrané druhy zboží, které lze na nich prodávat (byliny, med, ryby, rybí výrobky, kvasnice, kvásek, zboží z manufakturních mýdláren). Úprava vychází z doporučení městských částí Praha 3, Praha 14 a Asociace farmářských tržišť. Přes další návrhy se výčet o jiné druhy zboží nerozšiřuje, když se v některých navrhovaných případech jednalo o podmnožinu již uváděného zboží (např. sýry patří pod mléčné výrobky, hroznové víno pod ovoce, salámy pod masné výrobky apod.) a v definici farmářských trhů je obsažen obecný odkaz i na „další zemědělské a zahrádkářské produkty“, který dává možnost na trhu prodávat i další produkty tohoto zaměření.

V definici farmářských trhů nebudou specifikovány jednotlivé druhy masa, které na nich lze prodávat. Provozovatelé farmářských trhů mají za to, že na nich lze prodávat kromě masa a výrobků z jatečních zvířat rovněž slepice, kuřata, králíky, krůty, zajíce, bažanty, perličky, lesní zvěř (jelen, srnčí, daněk, černá zvěř apod.) vč. výrobků z nich (paštiky, klobásy, salámy, teriny apod.). Podmínky pro uvádění těchto komodit na trh stanoví a dozoruje v Praze Městská veterinární správa v Praze Státní veterinární správy (dále jen „MěVS v Praze SVS“), tržní řád upravuje maso jako druh zboží obecně. Zpracovatel se obrátil na MěVS v Praze SVS s tímto dotazem. Opis odpovědi, která je součástí vyjádření MěVS v Praze SVS ze dne 21.4.2021 (dále jen „vyjádření“), je pro informaci připojen jako příloha č. 1 k důvodové zprávě.

S výjimkou zboží manufakturních mýdláren byla zachována původní úprava produktů lidových uměleckých řemesel, které lze na farmářských trzích prodávat, je-li to výslovně uvedeno v příloze č. 1

k tržnímu řádu. Záměrem je prodávat na farmářských trzích produkty lidových uměleckých řemesel z čistě přírodních materiálů (proutí, šustí, dřeva a keramiky), které se užším způsobem mohou s ostatním zbožím doplňovat (např. košíky z proutí na houby a ovoce, ručně dělané keramické nádoby na květiny, dřevěné vyřezávané mísy na ovoce, dekorace z kukuřičného šustí, jako vedlejšího produktu ze sklizené kukuřice). Dle názoru zpracovatele patří prodej dalších navrhovaných produktů z kovu, skla, textilu, betonu a dalších materiálů, ačkoliv jsou výsledkem řemeslné práce nebo autorským dílem, na umělecko - řemeslné trhy upravené nově v § 2 odst 3 písm. d).

K § 2 odst. 4 - pro všechny trhy stále platí, že na nich lze poskytovat občerstvení (stravovací služby) a prodávat alkoholické nápoje pouze tehdy, je-li to u nich v příloze č. 1 k tržnímu řádu výslovně uvedeno.

K § 2 odst. 6 - aby byl respektován sortiment předpokládaný tržním řádem, s ohledem na stručně pojaté uvádění sortimentu i u tržnic a tržišť, ustanovení výslovně uvádí, že konkrétní druh zboží nebo poskytované služby, uvedený u tržnic a tržišť nesmí být v příloze č. 1 k tržnímu řádu jiný, než druh zboží nebo poskytované služby, uvedený u tržních míst a míst pro konání trhů; jiný druh zboží lze na těchto místech prodávat za podmínky, že jejich podíl nepřesáhne 10 % prodejních míst.

Prodej zboží na tržištích a tržnicích nepodléhá v současném tržním řádu omezením ve vztahu k jeho druhu a lokalitě oproti ostatním místům (např. tržní místa v centrální části města). Na těchto místech je dána možnost prodávat nejvíce druhů zboží. V sortimentu u těchto míst se tak může objevit i druh zboží, který není obsažen ve výčtu u tržních míst a míst pro konání trhů. Proto bylo přistoupeno k úpravě, která dává možnost, za splnění stanovené podmínky, prodávat na tržištích a tržnicích i zboží, které není uvedeno ve výčtu u tržních míst a míst pro konání trhů.

Správcům těchto míst bude dána možnost flexibilně reagovat na poptávku a nabídku ze strany prodejců, kteří se na těchto místech často mění a z jejich strany poptávané zboží není v dané chvíli uvedeno v sortimentu, přičemž tržní řád je zpravidla novelizován 1x až 2x do roka.

Podkladem pro kontrolu této podmínky bude plánec tržnice nebo tržiště, evidence prodejců a jednání se samotným provozovatelem, příp. správcem tržnice nebo tržiště, bude-li provozovatelem stanoven.

§ 2 odst. 7 - je stanoveno, že sortiment uvedený v odst. 3 písm. h), ch a i) lze prodávat v období Dušiček, Vánoc a Velikonoc i na tržnicích, tržištích a tržních místech, kde je v příloze č. 1 k tržnímu řádu pod druhem zboží uvedeno dušičkové, vánoční a velikonoční zboží. V návaznosti na tuto úpravu byly v Příloze č. 1 části „Poznámky“ vypuštěny stávající body 8, 9 a 10.

§ 3 (Stanovení kapacity a přiměřené vybavenosti)

K § 3 odst. 1 - byla upřesněna místa, u kterých je kromě tržnic, tržišť, trhů a tržních míst v příloze č. 1 k tržnímu řádu vymezen prostor v metrech čtverečních.

K § 3 odst. 4 písm. b) - za slovo zeleniny se vkládají slova „*potravin živočišného původu*“. Zejména u potravin živočišného původu musí být dbáno na použití vhodného prodejního zařízení. Z tohoto důvodu je v ustanovení vedle ovoce a zeleniny výslovně uveden tento druh potravin.

K § 3 odst. 6 – na konci odstavce se doplňuje věta „*Ke splnění této povinnosti lze využít barel vybavený kohoutem pro stáčení vody.*“. Úprava byla zpracována po konzultaci se Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí, Inspektorát Praha, podle níž je možné na tržnicích, tržištích a trzích využít ke splnění povinnosti zajistit tekoucí pitnou vodu pro umývání ovoce a zeleniny barel vybavený kohoutem pro stáčení vody.

K § 3 odst. 7 – doplňuje se povinnost vybavit tržnice, tržiště a trhy tekoucí pitnou vodou i při prodeji potravin živočišného původu na návrh MěVS v Praze SVS. Podle vyjádření MěVS v Praze SVS nelze ke splnění této povinnosti využít barel vybavený kohoutem pro stáčení vody, jako je tomu při prodeji ovoce a zeleniny.

§ 4 (Doba prodeje zboží a poskytování služeb)

K § 4 odst. 3 - reaguje na novou úpravu doby provozu u trhů se sortimentem vztahujícím se k období Dušiček, Vánoc a Velikonoc a sjednocuje obecnou dobu prodeje na trzích od 7.00 do 21.00 hod. V návaznosti na tuto úpravu byl v Příloze č. 1 části „Poznámky“ upraven bod 4. písm. c).

§ 5 (Pravidla pro udržování čistoty a bezpečnosti)

§ 5 odst. 1 písm. c) - pro provozovatele, prodávající a poskytovatele služeb je při prodeji zboží a poskytování služeb na tržnicích, tržištích, trzích a tržních místech stanoveno nové pravidlo „*předcházet vzniku plastových odpadů minimalizací používání jednorázových plastových výrobků a obalů; preferovat využití znovu použitelného či vratného nádobí, zejména nápojových kelímků;*“. Úprava byla zapracována na návrh odboru ochrany prostředí MHMP a vychází z usnesení Rady hl. m. Prahy č. 2957 ze dne 21.12.2020.

§ 6 (Pravidla, která musí dodržovat provozovatel tržnice, tržiště, trhu a tržního místa k zajištění jejich řádného provozu)

§ 6 odst. 1 písm. b) – stanovena povinnost oddělit a viditelně označit farmářský trh, bude-li se ve stejném čase, na jednom místě, paralelně konat více trhů. Farmářský trh je specifický druh trhu, kde lze prodávat pouze sortiment určitého charakteru, tj. pocházející od zemědělců, pěstitelů, zahrádkářů, sběračů lesních plodů a hub, přímo od malých producentů nebo jejich prodejců a produkty lidových uměleckých řemesel z přírodních materiálů. Smyslem úpravy je přísně oddělit farmářský trh od ostatních trhů, aby nebyla zneužita definice farmářských trhů a na trhu se neprodávalo i ostatní zboží (např. totožný sortiment z velkoobchodní sítě, produkty a díla, která patří na umělecko - řemeslné trhy).

§ 6 odst. 1 písm. f) – doplněna povinnost provozovatele „*zajistit vhodný sběr a svoz odpadů živočišného původu;*“.

§ 6 odst. 1 písm. l) – povinnost provozovatele vymezit v rámci tržnice, tržiště nebo trhu místo, splňující veterinární podmínky pro prodej, které si nechal předem schválit orgánem veterinární správy, se týká prodeje živých zvířat včetně prodeje ryb, jejich zabíjení a opracování. Ustanovení bylo v tomto smyslu upraveno na návrh MěVS v Praze SVS.

§ 6 odst. 1 písm. m) – stanovena povinnost provozovatele zajistit při prodeji potravin živočišného původu odpovídající přívod pitné vody, odtok odpadní vody a přísun elektrické energie.

Tržní řád je vydáván v přenesené působnosti formou nařízení obce na základě zmocnění v § 18 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zmocnění upravuje, co může obec tržním řádem vymezit. Podle § 18 odst. 2 písm. d) může vymezit pravidla, která musí dodržet provozovatel tržiště k zajištění jeho řádného provozu (rozumí se i tržnice, tržní místa, trhy). Tato pravidla jsou vymezena v současném znění tržního řádu a aktualizovaná jsou vymezena i v návrhu nového tržního řádu. Dodržování těchto pravidel kontroluje zpracovatel nového tržního řádu a jsou formulována tak, aby byla vymezena v rámci zmocnění, jejich dodržování mohl kontrolní orgán posoudit a možnost jejich dodržování mohl oprávněně od provozovatele požadovat.

MěVS v Praze SVS zformulovala ve svém vyjádření konkrétní požadavky pro prodej potravin živočišného původu na tržnicích, tržištích a trzích (dále jen „Požadavky“), které vycházejí z požadavků potravinářské legislativy (zejména Nařízení EP a Rady č. 852/2004, v platném znění) za účelem jejich promítnutí do tržního řádu.

1. Musí být zajištěn odpovídající přívod pitné vody s její výpustí provedenou hygienickým způsobem. Musí být zajištěn odtok odpadní vody, aby nedocházelo ke znečištění prostředí. Prostor by měl umožňovat udržování jeho čistoty.

2. Musí být k dispozici toalety pro prodejce, se zajištěním umytí a osušení rukou.
3. Prodejní místa musí být na zpevněném povrchu, a to včetně jejich zázemí a stání pro samotné prodejce.
4. Musí být zajištěn přívod elektrické přípojky na prodejní místa, jejichž sortiment toto vyžaduje.
5. Musí být zajištěn sběr a svoz odpadů, je vhodné zajištění sběru a svozu vedlejších živočišných produktů (odpadů živočišného původu).

Požadavky uvedené v bodě 1. a v bodě 4. byly v obecné rovině promítnuty do § 6 odst. 1 písm. m) návrhu tržního řádu jako povinnost provozovatele. Na prodejce nelze přenést celkovou povinnost za zajištění pitné vody obecně. Pokud provozovatel umožní na místě prodávat potraviny živočišného původu, pak by měl zajistit, aby měli prodejci pitnou vodu v dosahu. Rovněž by měl zajistit dostatečný přísun elektrické energie pro chladicí zařízení, která prodejci potřebují k uložení některých potravin. Na prodejcích nelze oprávněně požadovat, aby si sami zajistili přívod elektrické přípojky na prodejní místa.

Byla vypuštěna povinnost provozovatele uvedená v záměru na přijetí nového tržního řádu „*respektovat při prodeji živočišných produktů nároky na chlazení těchto produktů a prodávat je z prodejního zařízení uzpůsobeného k dodržení teplotního řetězce.....*“, která je povinností prodávajícího. Povinnosti prodávajících, vyplývající ze zvláštních právních předpisů, které dozoruje MěVS v Praze SVS, tržní řád nestanovuje.

Podle vyjádření MěVS v Praze SVS jsou pro všechny potraviny živočišného původu stanoveny určité požadavky na hygienu prodeje nebo dodržení teplotního řetězce při jejich prodeji. Požadavky se liší v závislosti na druhu jednotlivých komodit. Nároky na chlazení jednotlivých komodit jsou různé, podmínky pro uvádění do oběhu jsou stanoveny platnými právními předpisy. MěVS v Praze SVS připojila k vyjádření dokument „Veterinární a hygienické podmínky prodeje živočišných produktů na trzích, tržnicích a farmářských trzích“, který na její návrh tvoří přílohu č. 2 k důvodové zprávě a je rovněž zveřejněn na portálu hlavního města Prahy https://www.praha.eu/jnp/cz/potrebuji_resit/zivotni_situace/akce_na_verejnych_prostranstvich/povolovani_prodeje_zbozi_a_poskytovani.html.

Požadavek uvedený v bodě 5. byl doplněn do § 6 odst. 1 písm. f) návrhu tržního řádu, který upravuje povinnosti provozovatele v oblasti nakládání s odpady. Zpracovatel se ztotožňuje s názorem MěVS v Praze SVS, že je třeba zajištění sběru a odvozu tříděných a netříděných odpadů obecně vnímat jako jednu z povinností provozovatelů tržnic, tržišť a trhů. Dle názoru zpracovatele lze za zajištění takové povinnosti považovat i smluvní závazek jednotlivých prodejců k likvidaci a odvozu jimi vyprodukovaného odpadu, a to pod sankcí pro případ jeho nedodržení.

Požadavky v bodě 2. a bodě 3. obsahuje i současné znění tržního řádu, v návrhu tržního řádu jsou promítnuty v § 6 odst. 1 písm. j) a v § 1 odstavcích 2, 3 a 4.

§ 7 (Formy prodeje zboží a poskytování služeb, na které se nařízení nevztahuje)

§ 7 odst. 2 – upřesněno, že se tržní řád nevztahuje na prodej při kulturních akcích *po dobu konání akce*, neboť z původní úpravy toto jednoznačně nevyplývalo.

§ 7 odst. 3 a 7 - nově se upravují sousedské slavnosti jako společné sdílení veřejného prostoru obyvateli konkrétních lokalit, kteří spolu s dobrovolníky nebo místními spolky sami připraví program slavnosti s tím, že tržní řád se na ně nevztahuje, pokud v jedné lokalitě akce nepřesáhne 2 dny v kalendářním měsíci.

Nebylo akceptováno doporučení městské části Prahy 3 promítnout do textu definice sousedských slavností i spoluúčast městské části na jejich přípravě, když je pravidlem, že při organizaci těchto akcí

poskytuje součinnost, záštitu nebo i finanční podporu. Poukazuje na skutečnost, že samotné hl. m. Praha činí totéž v případě akce „Zažít město jinak“.

Je třeba vzít v potaz, že v tržním řádu upravená spoluúčast města nebo městské části na takové akci, by představovala zásah do rovnosti subjektů, když by ostatní právnické osoby, ale i fyzické osoby podnikatelé, neměly stejnou možnost se pořádání akce zúčastnit. Hl. m. Praha a městské části zde nemohou zvýhodňovat sebe sama, neboť by šlo o nedůvodně nerovný přístup obce a městské části k sobě samé na jedné straně a k ostatním fyzickým a právnickým osobám na straně druhé, když by byl zaveden odlišný právní režim pro druhově shodné akce pouze na základě osoby spolupořadatele akce či finančního podporovatele akce. V obdobném případě bylo v roce 2016 zahájeno správní řízení ve věci pozastavení účinnosti nařízení č. 26/2005 Sb. hl. m. Prahy, kterým se zakazuje reklama šířená na veřejně přístupných místech mimo provozovnu, ve znění pozdějších předpisů.

Nebylo vyhověno doporučení městské části Praha 1 k záměru nového znění tržního řádu vypustit z § 7 odstavec 4, který upravuje, že se tržní řád nevztahuje na bikesharing a v návaznosti na to odstavec 8, který obsahuje definici bikesharingu. Otázka bikesharingu, kdy se jedná o nabídku služeb sdílených kol a koloběžek, byla v minulosti mnohokrát diskutována a bikesharing byl z režimu tržního řádu nařízením č. 11/2018 Sb. hl. m. Prahy, kterým se mění nařízení č. 9/2011 Sb. hl. m. Prahy, kterým se vydává tržní řád, ve znění pozdějších předpisů, vyloučen. I po zakotvení této úpravy se řešila možná regulace bikesharingu tržním řádem. Nakonec byl učiněn závěr, že hlavním cílem právní regulace bikesharingu na území hlavního města Prahy je zakotvení určitého právního rámce pro poskytování služeb sdílených kol a koloběžek a zejména minimalizování doprovodných negativních jevů s touto službou spojených, což zakotvením této služby do tržního řádu nelze dosáhnout. Otázka bikesharingu již nebude znovu otevřena a pro jednoznačnost bude tato úprava v tržním řádu ponechána, neboť místa, na nichž jsou sdílená kola a koloběžky nabízeny, dle výkladu mají charakter míst pro nabídku služby.

Vzhledem k tomu, že se tržní řád vydává v novém znění, ruší se v § 10 (zrušovací ustanovení) jeho předchozí znění, tj. novely od roku 2011.

Ke změnám v příloze č. 1 k tržnímu řádu

Od zpracování poslední novely současného tržního řádu – nařízení č. 9/2021 Sb. hl. m. Prahy, obdržel odbor živnostenský a občanskosprávní MHMP od městských částí a podnikatelů celkem návrhy na 23 úprav přílohy č. 1 k tržnímu řádu. Návrhy jsou do přílohy č. 1 k tržnímu řádu uvedeny tak, aby se k nim jednotlivé městské části a ostatní připomínková místa mohly vyjádřit. Nově navržené lokality jsou označeny písmenem N, lokality k vypuštění písmenem V a změny u stávajících míst jsou vyznačeny tučně a označeny písmenem Z. Návrhy na změny podané fyzickými osobami jsou označeny FO, návrhy podané právnickými osobami PO a návrhy podané městskými částmi MČ.

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat údajům v návrzích na změnu přílohy č. 1 k tržnímu řádu, které nejsou navrhovateli vždy správně uvedeny (např. čísla popisná, orientační, čísla pozemků uvedená v adresách, vymezení sortimentu). Městské části by měly dohlédnout na jejich správnost a úplnost údajů v případě schválení nového místa v rámci „své“ lokality. Sortiment (druh prodáváného zboží a poskytované služby) u takového místa pak musí být vymezen tak, aby odpovídal textovému znění nového tržního řádu a Příloze č. 1 části „Poznámky“.

Beze změny zůstává příloha č. 2 vymežující centrální část města.

Nový tržní řád si nevyžádá náklady týkající se rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí.

Nový tržní řád a důvodová zpráva budou dopracovány návazně na připomínkové řízení.

Přílohy důvodové zprávy:

1. Opis vyjádření Státní veterinární správy k prodeji živých zvířat, masa a masných výrobků v tržnici či tržišti nebo na trzích
2. Veterinární a hygienické podmínky prodeje živočišných produktů na tržištích, tržnicích a farmářských trzích.

Opis vyjádření MěVS v Praze SVS k prodeji živých zvířat, masa a masných výrobků v tržnici či tržišti nebo na trzích

„Prodej živých zvířat v tržnici či tržišti nebo na trzích podléhá stanovení podmínek Městskou veterinární správou v Praze SVS. Je nutné posoudit vždy konkrétní místo.

Obecně vzato pro prodej živých zvířat nejsou veřejná prostranství v Praze přizpůsobena, jelikož není možné důsledně zajistit pohodu zvířat a hygienu prodeje, odvoz odpadů včetně exkrementů zvířat a začlenit tyto činnosti do hygieny prodeje dalších potravin. Z těchto důvodů prodej živých zvířat obecně tímto tržním řádem nelze upravit.

MěVS v Praze SVS si vyhrazuje právo stanovit podmínky pro takový prodej samostatně a vždy konkrétně s posouzením daného místa. Bez stanovení podmínek MěVS v Praze SVS nelze prodej živých zvířat zahrnout do tržního řádu. Při prodeji živých zvířat více prodejci je nutno dále žádat o podmínky svodu zvířat.

Prodej živých ryb, jejich zabíjení a opracování těl lze realizovat při zajištění těchto podmínek:

- 1) Prodej umožňuje tržní řád schválený MěVS v Praze SVS.
- 2) Tržnice má pro tyto účely vhodné prostory a vybavení, zejména: snadno omyvatelnou a dezinfikovatelnou spádovou podlahu s odpadní kanalizační vpustí, dostatečný přívod vody, podle možností teplé, odpovídající zařízení, nástroje a pracovní pomůcky (stůl na porcování masa apod.), nepropustnou, uzavíratelnou a označenou nádobu na vedlejší živočišné produkty.

Prodej jatečně upravených těl zvířat na tržnicích (slepice, kuřata, králicí, krůty) je možný. Způsoby uvádění na trh:

- 1) Prodej přebytků chovatelem podle § 27a zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, v platném znění.
- 2) Prodej živočišných produktů ze závodů schválených nebo registrovaných příslušnou krajskou veterinární správou.

Prodej těl ulovené volně žijící zvěře v kůži nebo peří – způsoby uvádění na trh:

- 1) Uživatel honitby může prodávat pouze drobnou volně žijící zvěř v kůži nebo peří, a to v malých množstvích a za podmínek vymezených veterinárním zákonem.
- 2) Velkou lesní zvěř (jelen, srnčí, daněk, černá zvěř) nelze na tržnicích prodávat.
- 3) Maso zvěřiny lze na tržišti prodávat ze schválených nebo registrovaných potravinářských závodů dle podmínek stanovených veterinárním zákonem a souvisejícími předpisy.
- 4) Masné výrobky ze zvěřiny lze prodávat ze schválených nebo registrovaných závodů za podmínek daných veterinárním zákonem a souvisejícími předpisy.“.

Veterinární a hygienické podmínky prodeje živočišných produktů na tržištích, tržnicích a farmářských trzích

V tržnicích, na tržištích a farmářských trzích, kde byl příslušnými orgány povolen prodej živočišných produktů, lze prodávat jen zdravotně nezávadné živočišné produkty.

Obecné podmínky pro prodej živočišných produktů

1. Živočišné produkty musí splňovat požadavky stanovené v § 18 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů. Živočišné produkty s prošlým datem použitelnosti jsou považovány za zdravotně závadné. Kdo nabízí živočišné produkty k prodeji, je povinen skladovat potraviny nebo suroviny v prostorách a za podmínek, které umožňují uchovat jejich zdravotní nezávadnost a jakost, vyloučit přímý styk potravin nebo surovin s látkami nepříznivě ovlivňujícími zdravotní nezávadnost a jakost potravin a uchovávat potraviny a suroviny při teplotách stanovených vyhláškou nebo deklarováných výrobcem.
2. Prodejní zařízení musí být konstruována a udržována čistá a v dobrém stavu, aby bylo zabráněno riziku kontaminace, zejména zvířaty a škůdci. Pro prodej čerstvých ryb musí být vyčleněno vyhrazené místo se zabezpečením odtoku odpadních vod do kanalizace.
3. Musí být k dispozici vhodné zařízení k zajištění odpovídající hygieny prodávajících (zařízení k hygienickému umytí a osušení rukou, toalety).
4. Povrchy, které přicházejí do styku s potravinami, musí být v dobrém stavu a musí být snadno čistitelné, a je-li nezbytné, dezinfikovatelné. Požaduje se použití hladkých, omyvatelných, nerezavějících a netoxických materiálů.
5. Musí být odpovídajícím způsobem zajištěno čištění, je-li nezbytné, dezinfekce pracovních nástrojů a zařízení.
6. Musí být zajištěno, aby pracovní úkony probíhaly za hygienických podmínek, jestliže jsou potraviny čištěny jako součást prodeje.
7. Musí být k dispozici odpovídající zařízení na přívod teplé nebo studené pitné vody. Při prodeji nebalených produktů odpovídající přívod teplé nebo studené pitné vody pro čištění pracovních nástrojů a zařízení přímo na místě prodeje.
8. Musí být k dispozici odpovídající zařízení pro hygienické skladování a odstraňování nebezpečných nebo nepoživatelných látek a odpadu.
9. Musí být k dispozici odpovídající zařízení nebo nástroje pro uchovávání potravin při vhodné teplotě a pro kontrolu teplot.
10. Musí být potraviny umístěny tak, aby bylo zabráněno riziku kontaminace. Musí být chráněny před kontaminací před zvířaty a škůdci, před povětrnostními vlivy (přímé slunce, déšť), před prachem a před přímým kontaktem zákazníků s nebalenými potravinami. Proávající musí zamezit možné kontaminaci potravin při současné manipulaci s nebalenou potravinou a penězi (rukavice, podávací náčiní).
11. Prodejci živočišných produktů musí mít platný zdravotní průkaz. Prodejci musí nosit vhodný čistý a je-li nezbytné, ochranný oděv, musí dbát na vysoký stupeň čistoty.

12. Obaly použité pro první a další balení potravin nesmí být zdrojem kontaminace. Materiály pro první balení musí být skladovány takovým způsobem, aby nebyly vystaveny riziku kontaminace.
13. Musí být dodržen chladírenský řetězec, pokud je vyžadován. Čerstvé drůbeží a králičí maso musí být po celou dobu nabízení k prodeji skladováno při teplotě do +4 °C, čerstvé vepřové, hovězí maso a zvěřina při teplotě do +7 °C, čerstvé ryby při teplotě tajícího ledu, vše v odpovídajícím zařízení. Skladovací teplota mléčných výrobků je +2 až +8 °C, mléčných výrobků ošetřených UHT je stanovena výrobcem. Masné a rybí výrobky se musí uchovávat při skladovacích teplotách deklarovaných výrobcem (nejčastěji do +5 °C). Vhodné teplotní podmínky musí být monitorovány (teploměr). Při těchto teplotách musí být produkty uchovávány po celou dobu prodeje. Při nedodržení chladírenského řetězce Městská veterinární správa v Praze SVS posoudí ohrožení zdravotní nezávadnosti potravin a stanoví opatření na místě.

Prodej živočišných produktů ze závodů registrovaných příslušnou krajskou veterinární správou

1. Živočišné produkty, které nejsou prodávány jako přebytky chovatelem, musí pocházet ze závodů registrovaných příslušnou krajskou veterinární správou. Sortiment prodeje potravin na farmářském trhu je vymezen definicí farmářského trhu vyplývající z Nařízení hl. m. Prahy č. 9/2011, kterým se vydává tržní řád.
2. Osoba, která zprostředkovává uvádění živočišných produktů na trh, musí požádat MěVS v Praze SVS o registraci. Neplatí pro osobu, která je již registrována u místně příslušné KVS SVS.
3. Požadavky na značení balených i nebalených potravin vyplývají ze zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách, § 6 až § 8. Při prodeji nebalených potravin musí být pro spotřebitele na viditelném místě umístěný zejména údaj s názvem výrobku, podmínkami skladování (teplota) a datem použitelnosti nebo datem minimální trvanlivosti, dále jméno nebo obchodní název a adresu sídla výrobce, údaje o alergenech; u čerstvého masa vepřového, hovězího, drůbežního, skopového a kozího musí být označení původu masa.

Prodej přebytků chovatelem

1. Živočišné produkty musí pocházet od zdravých zvířat a musí být zdravotně nezávadné a bezpečné z hlediska ochrany zdraví lidí a zvířat, zejména nesmí být zdrojem nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.
2. Chovatel, který prodává nebo dodává vlastní produkty z prvovýroby, je povinen zajistit, aby byly doprovázeny obchodním dokladem podle nařízení Komise č. 931/2011.

Čerstvé drůbeží maso

Chovatel, jehož roční produkce je nižší než 2 000 kusů krůt, hus nebo kachen, nebo 10 000 kusů ostatní drůbeže, může prodávat v malém množství neporcované drůbeží maso přímo konečnému spotřebiteli v tržnici nebo na tržišti. Za malé množství se považuje maso z nejvýše 10 kusů krůt, 10 ks hus, 10 ks kachen a 35 ks ostatní drůbeže týdně. K masu musí být připojeno upozornění: „Maso není veterinární vyšetřeno - určeno po tepelné úpravě ke spotřebě v domácnosti spotřebitele.“

Čerstvé králičí maso nebo čerstvé maso z nutrií

Chovatel, který chová králíky v malém, může prodávat neporcované čerstvé králičí maso nebo čerstvé maso z nutrií v malých množstvích přímo konečnému spotřebiteli v tržnici nebo na tržišti. Za malé množství se považuje maso z nejvýše 10 kusů králíků týdně. Při prodeji nesmí být oddělována hlava od těla. K masu musí být připojeno upozornění: „Maso není veterinární vyšetřeno - určeno po tepelné úpravě ke spotřebě v domácnosti spotřebitele.“.

Zvěřina

Uživatel honitby může prodávat pouze drobnou volně žijící zvěř v kůži nebo peří, a to v malých množstvích. Je povinen zajistit vyšetření těl proškolenou osobou, která je oprávněným účastníkem lovu. Teplota skladování nesmí přesáhnout +4 °C.

Vejsce

Vejsce nemusí být prosvícená, musí být skladována při nekolísavé teplotě +5 až +18 °C, chráněná před sluncem, mohou být prodána spotřebiteli nejpozději do 21 dnů po snášce, přičemž minimální trvanlivost je 28 dnů. Pro zákazníky musí být na viditelném místě umístěno jméno a adresa chovatele, u kterého byla vejce vyprodukována, a datum minimální trvanlivosti. Jednomu konečnému spotřebiteli může být prodáno max. 60 ks vajec. Značení vajec kódem producenta je povinné při chovu více než 50 ks nosnic.

Med

Med musí pocházet od včelstva, v němž se nevyskytují mor včelího plodu nebo hniloba včelího plodu. Musí být skladován v obalech, které splňují podmínky na obaly pro potraviny živočišného původu, nesmí být vystavován přímému slunečnímu záření. K dispozici musí být informace o druhu medu a tom, kdo je výrobcem medu. Medař musí být schopen předložit na vyžádání registraci včelaře. Za malé množství medu, které lze prodávat chovatelem za těchto podmínek, se považuje množství nepřevyšující 2 tuny ročně.

Syrové mléko

Syrové mléko lze prodávat chovatelem pouze prostřednictvím prodejního automatu a se souhlasem MěVS v Praze SVS.

Pravidla pro prodej živých zvířat

Provozovatel si vyžádá u Městské veterinární správy v Praze veterinární podmínky pro prodej živých zvířat v tržištích a tržnicích s platností na daný kalendářní rok. V žádosti uvede druhy zvířat a datum zahájení prodeje v daný kalendářní rok. V případě rozšíření prodeje zvířat o nové druhy, nezahrnuté v již vystavených podmínkách, vyžádá si provozovatel jejich rozšíření. Veterinární podmínky mohou být z nálezového hlediska kdykoliv změněny, omezeny, nebo zrušeny. Provozovatel v případě nevhodných klimatických podmínek (zejména nízká a vysoká teplota, vítr a srážky) v zájmu zachování podmínek welfare zvířat učiní kroky k odstranění nevyhovujícího stavu. Provozovatel zajistí odborně způsobilou osobu, která bude provádět kontroly podmínek welfare při prodeji zvířat ve stanovených intervalech, minimálně jednou denně. V případě zjištění nevyhovujících podmínek welfare při prodeji zvířat, nařídí prodejci nápravná opatření, popř. podnikne další kroky, které by mohly vyústit ve finanční postih za porušení příslušných ustanovení zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění.

Pravidla pro zabíjení a další opracování těl zvířat

Zabíjení a další opracování těl zvířat, která mohou být prodávána v tržnici, je možné za předpokladu, že to umožňuje tržní řád schválený MěVS v Praze SVS a že pro tyto účely má tržnice vhodné prostory a vybavení, zejména: snadno omyvatelnou a dezinfikovatelnou spádovou podlahu s odpadní kanalizační vpustí, dostatečný přívod vody, podle možností teplé, odpovídající zařízení, nástroje a pracovní pomůcky (stůl na porcování masa, paličku pro omračování zvířat, nože, ochranné prostředky apod.), nepropustnou, uzavíratelnou a označenou nádobu na vedlejší živočišné produkty.

Veřejná porážka není povolena

Veřejná porážka není povolena. Pojem „obecní zabíjačka“ veterinární legislativa nezná. Pořádání porážky na veřejném prostranství pro širokou veřejnost je v přímém rozporu s definicí domácí porážky, protože náměstí, náves, trh apod. nejsou hospodářstvím chovatele a nakupující občané nejsou jeho domácností.

Výroba zabíjačkových specialit za účelem jejich uvedení do oběhu je možná pouze ve schválených prostorách (např. jatek a výroben) nebo v registrované prodejně (řeznictví).

Odpady

Potravinářské odpady, vedlejší živočišné produkty a jiné odpady musí být odstraňovány z prostor co možná nejrychleji. Musí být uloženy do uzavíratelných nádob, jež musí být vhodně konstruovány, udržovány, snadno čistitelné, dezinfikovatelné. Odpady nesmí představovat zdroj kontaminace. Prostory k uskladnění odpadů musí být čisté, bez zvířat a škůdců. Odstraňování odpadu musí být součástí tržního řádu.

Odstraňování odpadů živočišného původu musí být rovněž součástí tržního řádu. Pro případ výskytu odpadů živočišného původu (vedlejší živočišné produkty, dále jen VŽP) musí být v tržním řádu uvedeno telefonní číslo na asanační podnik (kafilérii), který by zajistil jeho neškodné odstranění. K dispozici musí být odpovídající zařízení pro hygienické skladování těchto odpadů až do jejich odvozu asanační službou (uzavíratelné nádoby, které musí být vhodně konstruovány, udržovány, snadno čistitelné, a je-li nezbytné, dezinfikovatelné). Odpady nesmí představovat přímý nebo nepřímý zdroj kontaminace. Při likvidaci VŽP musí být vystaven obchodní doklad o odvozu oprávněnou osobou (asanační službou) a na vyžádání předložen kontrolnímu orgánu. Za skladování a odvoz VŽP odpovídá provozovatel tržnice a tržiště.

Sanitace

Tržní řád musí obsahovat pravidla čištění a dezinfekce a deratizace prostorů tržnice nebo tržiště a pravidla osobní hygieny osob podílejících se na zacházení s prodávanými živočišnými produkty.

Související legislativa (neobsahuje úplný výčet dotčené legislativy):

1. Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění
2. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin, v platném znění .
3. Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, v platném znění
4. Vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy ES, v platném znění